

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

O POSLOVANJU BANKE ZA 2016. GODINU

NOVABANKA

Maj, 2017.godine

Sadržaj:

1.	MAKROEKONOMSKI OKVIR POSLOVANJA	3
2.	LIČNA KARTA BANKE	5
2.1.	Organizacija i zaposleni	6
2.2.	Kadrovska struktura zaposlenih	6
2.3.	Organizaciona struktura Banke	7
3.	POSLOVANJE U 2016.GODINI	8
4.	REGULATORNI ZAHTJEVI U 2016.GODINI	9
5.	BILANS STANJA ZA 2016.GODINU	10
5.1.	Aktiva Banke na dan 31. decembar 2016.godine	10
5.2.	Dati krediti komitentima na dan 31. decembar 2016. godine	10
5.3.	Pasiva Banke na dan 31. decembar 2016.godine	12
5.4.	Promjene na kapitalu u periodu 13.aprila do 31.decembra 2016. godine	13
5.5.	Vanbilansna evidencija Banke	14
6.	BILANS USPJEHA ZA 2016. GODINU	15
6.1.	Prihodi i rashodi od kamate	15
6.2.	Prihodi i rashodi od naknada	16
6.3.	Operativni rashodi	17
7.	UPRAVLJANJE RIZICIMA	18
8.	ADEKVATNOST KAPITALA	23

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR POSLOVANJA

Prema procjenama Međunarodnog monetarnog fonda (World Economic Outlook) iz aprila 2017. godine, realna stopa rasta svjetske ekonomije u 2016. godini iznosiće 3,1% i biće niža u odnosu na 2015. godinu (3,4%). Smanjenje prognoze rasta svjetske ekonomije uslovljeno je smanjenjem prognoza rasta novorastućih i razvijenih ekonomija.

Tabela 1 - Stopa realnog rasta BDP-a (%)

BDP-realni rast	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svijet	3,4	3,5	3,4	3,1	3,5	3,6
Razvijene ekonomije	1,3	2,0	2,1	1,7	2,0	2,0
Eurozona	-0,3	1,2	2,0	1,7	1,7	1,6
Ostale razvijene ekonomije (osim G7 i Eurozone)	2,4	2,9	2,0	2,2	2,3	2,4
Novorastuće ekonomije i ekonomije u razvoju	5,1	4,7	4,2	4,1	4,5	4,8

Izvor: International Monetary Fund, World Economic Outlook Database

Ove godine se za crnogorsku ekonomiju očekuje nešto niža stopa rasta BDP-a, prije svega kao posljedica usporene realizacije krupnih infrastrukturnih projekata. Raspoloživi statistički pokazatelji u većini sektora, tokom prvih devet mjeseci 2016.godine, uglavnom imaju trend rasta.

Tokom 2016.godine, bankarski sektor karakterišu pozitivne tendencije u kretanju ključnih pokazatelja poslovanja. Koeficijenti likvidnosti i solventnosti bili su značajno iznad propisanog nivoa. Nekvalitetni krediti (bez kamata i vremenskih razgraničenja) bilježe smanjenje.

Na kraju 2016. godine kreditna potraživanja od klijenata iznosila su 2.046 miliona EUR i bilježe rast od 7,3% u odnosu na kraj 2015.godine. Depoziti klijenata su na kraju 2016.godine iznosili 2.883 miliona EUR što je 9,4% više u odnosu na kraj 2015.godine.

Industrijska proizvodnja je u prvih devet mjeseci 2016. godine u odnosu na isti period 2015. zabilježila pad od 4,2%. Pad proizvodnje je zabilježen u sva tri sektora: vađenje rude i kamena (-26,1%), prerađivačka industrija (-3,2%) i sektoru snabdijevanje električnom energijom, gasom i parom (-2,6%).

Broj dolazaka turista u prvih devet mjeseci 2016. godine iznosio je 1,7 miliona što je za 5,2% više u odnosu na isti period prethodne godine. Broj dolazaka stranih turista iznosio je 1,6 miliona. Ukupno je ostvareno 10,8 miliona noćenja, što je za 1,2% više nego u istom periodu 2015. godine.

U periodu januar-septembar 2016. godine, prema preliminarim podacima, neto strane direktne investicije iznosile su 281,9 miliona eura, što predstavlja smanjenje od 46,3% u poređenju sa istim periodom 2015. godine. Ukupan priliv SDI iznosio je 551,9 miliona eura, što je za 8,3% manje u odnosu na prethodnu godinu. Priliv SDI u formi vlasničkih ulaganja iznosio je 227,4 miliona eura, od čega se 139,5 miliona eura odnosi na investicije u kompanije i banke, dok je priliv po osnovu ulaganja u nekretnine iznosio 87,9 miliona eura. Priliv po osnovu interkompanijskog duga iznosio je 135 miliona eura (pad od 27,2%), dok su povlačenja sredstava po osnovu investicija rezidenata u inostranstvu iznosila 189,5 miliona eura. Ukupan odliv stranih direktnih investicija u posmatrano periodu iznosio je 270 miliona eura. Veći dio odliva se odnosi na isplaćene dividende iz akumulirane dobiti, što se prema metodologiji MMF-a evidentira kao povlačenje kapitala, odnosno smanjenje stranih investicija.

Potrošačke cijene su u septembru 2016. godine u odnosu na isti mjesec prethodne godine zabilježile pad od 0,1%, dok su u odnosu na kraj prethodne godine ostvarile rast od 0,3%.

Prosječan broj zaposlenih u septembru 2016. godine iznosio je 180.409 lica, što je za 2,1% manje u odnosu na prethodni mjesec, a za 1,9% više u odnosu na septembar 2015. godine. Broj nezaposlenih lica u Crnoj Gori je u septembru 2016. godine iznosio 42.483 što predstavlja rast od 3,4% u odnosu na prethodni mjesec i rast od 25,8% u odnosu na septembar 2015. godine. Stopa nezaposlenosti je, prema podacima Zavoda za zapošljavanje, u septembru iznosila 18,31% i veća je za 3,75 p.p. od stope iz septembra prethodne godine.

U prvih devet mjeseci prosječna (bruto) zarada u Crnoj Gori iznosila je 748 eura i bila je viša za 3,3% u odnosu na isti period prethodne godine. Prosječna zarada bez poreza i doprinosa iznosila je 498 eura, što je za 4% više u odnosu na isti period prethodne godine. U poređenju sa zemljama iz okruženja, Crna Gora u septembru ove godine, po visini prosječne plate, zauzima treće mjesto, i to iza Slovenije i Hrvatske, a ispred BiH, Srbije i Makedonije.

2. LIČNA KARTA BANKE

Nova Banka A.D. je osnovana od strane kompanije Azmont Investmenta DOO, koja posluje u Crnoj Gori od 2012.godine, sa ciljem izgradnje luksuznog turističkog kompleksa „Portonovi“ u Kumboru, opština Herceg Novi.

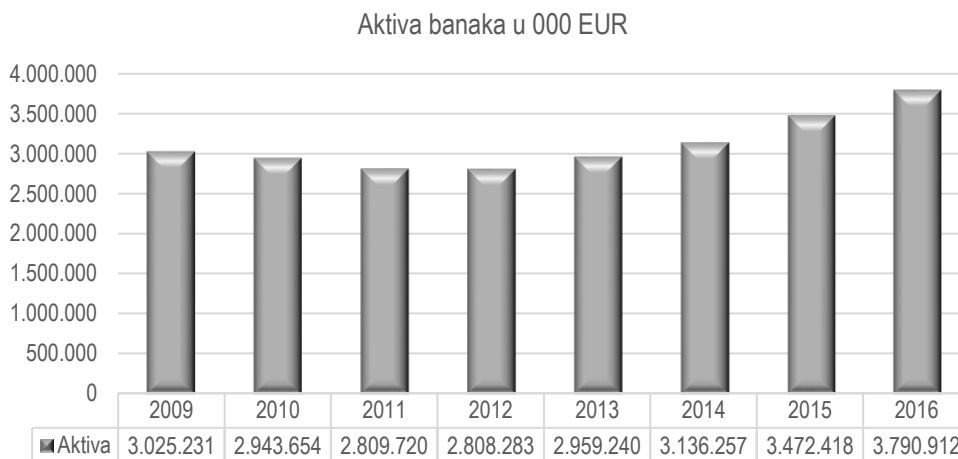
Aktivnost Banke uključuje kreditne, depozitne i garancijske poslove, kao i poslove platnog prometa sa inostranstvom, depo poslove, usluge čuvanja u sefovima, izdavanje, obradu i evidentiranje platnih instrumenata.

Sjedište Banke je u Podgorici, ulica Marka Miljanova, br. 46.

Tabela 2 - Tržišno učešće Banke na 31. decembar 2016. godine

31.12.2016				
Banka	Aktiva	Kredit	Depoziti	Kapital
Bankarski sektor (000 Eur-a)	3.790.912	2.045.882	2.882.750	487.428
Nova banka AD (000 Eur-a)	11.686	2.254	668	10.753
Učešće u (%)	0,31%	0,11%	0,02%	2,21%

Grafikon 1 - Aktiva bankarskog sektora od 2009-2016.godine

U cilju što boljeg pozicioniranja na bankarskom tržištu, banka je vodila računa o kvalitetu kadrovskih resursa, ponudi proizvoda i usluga i odabiru i razvoju informacionog sistema.

Nova Banka AD Podgorica je banka sa nivoom kapitala koji pruža osnovu za stabilno i sigurno poslovanje, uz sposobnost apsorpcije potencijalnih rizika iz poslovanja. Nivo sopstvenih sredstava na 31.decembar 2016.godine je EUR 10.304 hiljada.

Na dan 31.decembra 2016.godine Banku čini Centrala sa sjedištem u Podgorici i jednom filijalom na istoj adresi.

21. Organizacija i zaposleni

a) Odbor direktora Banke

Tabela 3.- Odbor direktora banke

Pozicija	Ime i prezime	Datum rođenja	Podaci o prebivalištu Mjesto
1. Predsjednik	Ahmet Erentok	21.9.1962	Turska
2. član	Rashad Aliyev	25.1.1982	Azerbejdžan
3. član	Rashad Rasullu	11.4.1980	Azerbejdžan
4. član	Gorhamz Aghayev	1.5.1980	Azerbejdžan
5. član	Ana Ivanović	12.8.1981	Crna Gora

b) Izvršni direktori Banke

Tabela 4.- Izvršni direktori Banke

IME I PREZIME	FUNKCIJA	Funkciju obavljala/o od
Miodrag Radonjić	Glavni izvršni direktor	01.05.2016.
Kamran Mammadov	Izvršni direktor za rizike	20.05.2016.

c) Članovi ALCO Odbora

Tabela 5.- Članovi ALCO Odbora

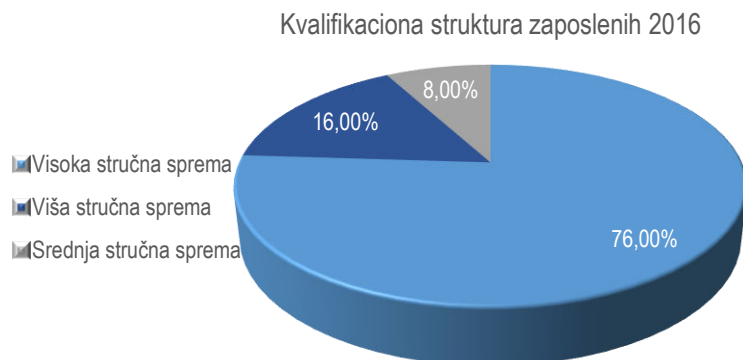
IME I PREZIME	FUNKCIJA
Miodrag Radonjić	Predsjednik
Kamran Mammadov	Član
Ana Rašović	Član
Enesa Bekteši	Član
Maja Barada	Član
Nikola Marinović	Član

22. Kadrovska struktura zaposlenih

Na dan 31.12.2016. godine Banka je imala 25 zaposlenih radnika, i to sa sljedećom kvalifikacionom strukturom:

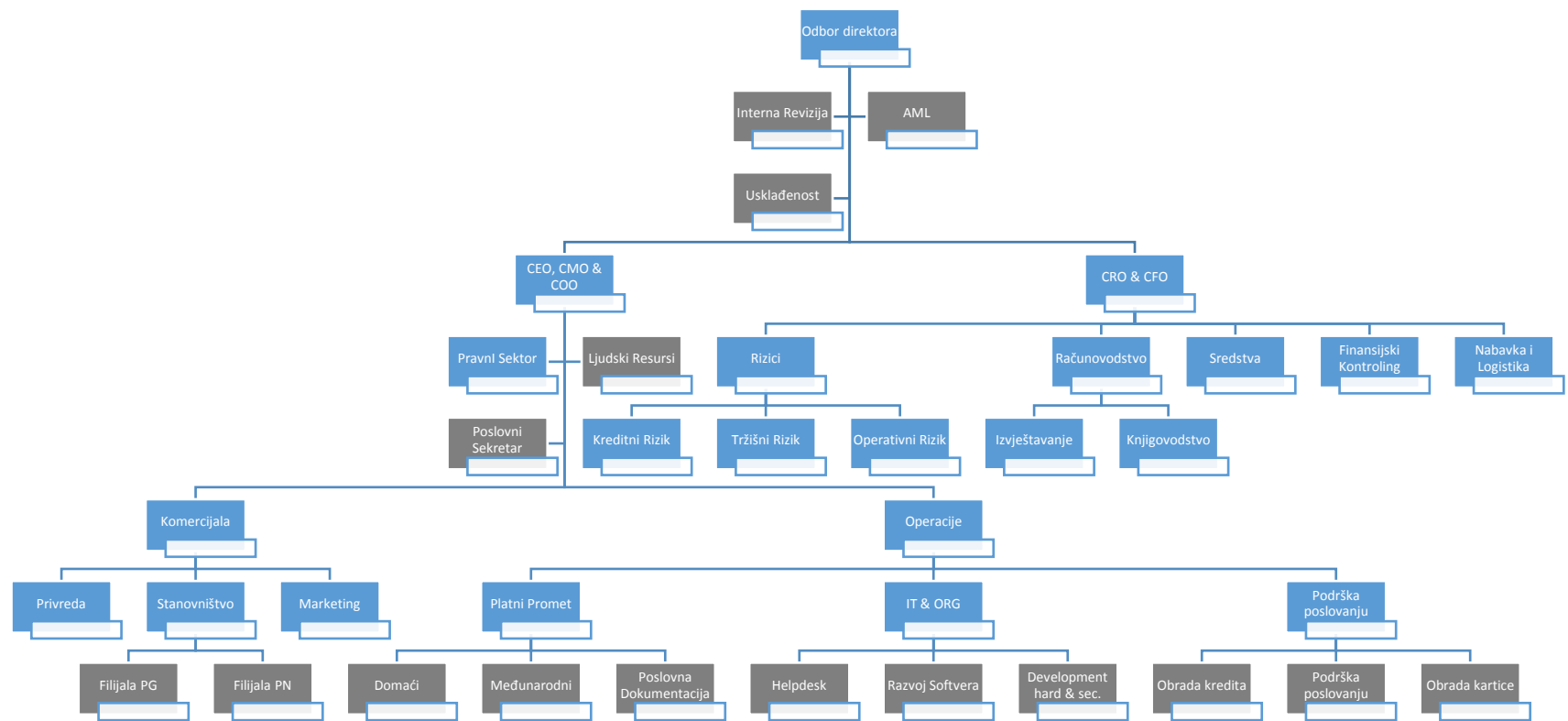
- visoka stručna sprema 19 radnika ili 76%,
- viša stručna sprema 4 radnika ili 16%,
- srednja stručna sprema 2 radnika ili 8%.

Grafikon 2. - Struktura zaposlenih

23. Organizaciona struktura Banke

Grafikon 3 – Organizaciona struktura banke

3. POSLOVANJE U 2016.GODINI

Tabela 6.- Pokazatelji poslovanja 2016.godina

(U 000 EUR –a)

OPIŠ	2016 (13.04.2016- 31.12.2016)	2015
BILANSNA AKTIVA	11.686	0
BRUTO KREDITI	2.254	0
Kreditni stanovništva	1.289	0
Kreditni i pravnih lica	965	0
DEPOZITI KOMITENATA	668	0
Depoziti stanovništva	428	0
Depoziti pravnih lica	240	0
Ukupan kapital	10.753	0
GUBITAK IZ POSLOVANJA NAKON OPOREZIVANJA	-1.227	0
PARAMETRI PROFITABILNOSTI U %		
ROA - dobitak / bilansna aktiva %	-18,00	0
ROE – dobitak /ukupan kapital %	-19,56	0
NETO PRIHOD OD KAMATA	27	0
NETO PRIHOD OD NAKNADA I PROVIZIJA	-100	0
BROJ ZAPOSLENIH	25	0
Aktiva po uposlenom u 000 EUR	467	0
OPERATIVNI RASHODI	1.137	0
POKAZATELJI		
KOEFICIJENT SOLVENTNOSTI U %	325,94	0
POKAZATELJ LIKVIDNOSTI %	17,7	0
GOTOVINA U 000 EUR-a	5.950	0
Prihodi od kamata / kamatonosna aktiva %	3,42	0
Prihod od kamata /ukupna aktiva %	0,47	0
Rashodi kamata / kamatonosna pasiva %	1,04	0
Oper. rashodi / ukupni rashodi %	91,53	0
Likvidna aktiva / depoziti %	890,15	0
Likv. aktiva / ukupna aktiva %	50,91	0
Likv.aktiva / kratk.obaveze %	1.582,89	0

4. REGULATORNI ZAHTJEVI U 2016.GODINI

Tabela 7.- Propisani pokazatelji poslovanja na dan 31.12.2016.godine

R.Br.	OPIS	LIMIT	31.12.2016
1	Koeficijent solventnosti	min. 10 %	325,94%
3	Izloženost prema licima povezanim s bankom	maks. 25%	1,64%
4	Zbir velikih izloženosti banke	maks. 800%	1,64%
5	Ukupan kapital 000 Eur-a	min 5 mil	10.753
6	Sopstvena sredstva 000 Eur-a	min 5 mil	10.304
7	Ukupna rizična aktiva i drugi rizici 000 Eur-a		
7.1.	Aktiva Banke ponderisana kreditnim rizikom		2.468
7.2.	Potreban kapital za tržišne rizike		69
7.3.	Potreban kapital za operativni rizik		0
7.4.	Potreban kapital za rizik zemlje		0
7.5.	Potreban kapital za druge rizike		0
7.6.	Ukupna otvorena devizna pozicija		4

Eksterni revizor Ernst&Young d.o.o. Podgorica izvršio je reviziju finansijskih izvještaja za 2016.godinu i ostvarenih pokazatelja poslovanja i u skladu sa nalazima revizije, Banka nema kršenja regulatornih zahtjeva.

5. BILANS STANJAZA 2016.GODINU

5.1. Aktiva Banke na dan 31. decembar 2016.godine

Tabela 8. - Aktiva Banke na dan 31. decembar 2016.godine u 000 EUR –a

AKTIVA BANKE	31. decembra 2016.	31. decembra 2015.
SREDSTVA		
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	5.488	0
Kredit i potraživanja od banaka	462	0
Kredit i potraživanja od klijenata	2.254	0
Investicione HOV koje se drže do dospeljeća	2.411	0
Nekretnine, postrojenja i oprema	560	0
Nematerijalna sredstva	449	0
Ostala finansijska potraživanja	8	0
Ostala poslovna potraživanja	54	0
UKUPNA SREDSTVA	11.686	0

Bilansna aktiva Banke je u 2016. godini iznosila EUR 11.686 hiljada.

Kredit komitentima su bili EUR 2.254 hiljada i kreditni portfolio čini 19% ukupne aktive Banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine stanje hartija od vrijednosti koje se drže do dospeljeća iznosi EUR 2.411 hiljadu (17% ukupne aktive Banke) i sastoji se iz sljedećeg:

- državnih zapisa u iznosu od EUR 400 hiljade kupljenih 15. jula 2016. godine, sa stopom prinosa od 1,2% godišnje, sa rokom dospeljeća od 182 dana, koje je emitovao Ministarstvo finansija Crne Gore;
- državnih obveznica u iznosu od EUR 2.000 hiljade kupljenih 15. novembra 2016, uz kamatnu stopu od 4% godišnje, sa dospeljećem na 15. novembar 2020. godine;
- obračunate kamate na obveznice od EUR 11 hiljada

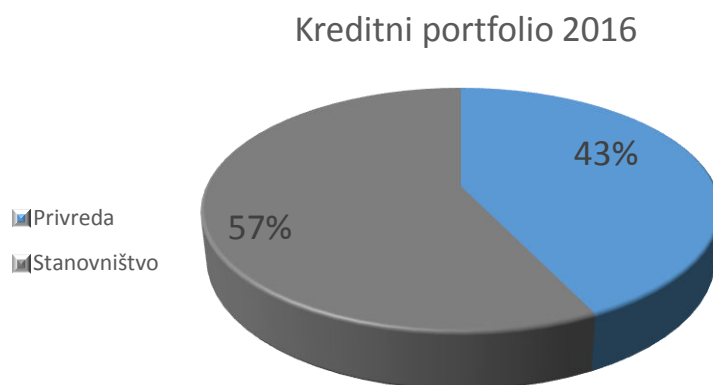
Pored plasmana komitentima, značajnije učešće u aktivni čine novčana sredstva (51%).

5.2. Dati kredit komitentima na dan 31. decembar 2016. godine

Tabela 9.- Bruto krediti komitentima na dan 31. decembar 2016.godine u 000 EUR

R.BR.	O P I S	31.12.2016	31.12.2015
I	KREDITI KOMITENTIMA	2.254	0
1	Privreda	965	0
2	Stanovništvo	1.289	0

Grafikon 4.- Krediti komitentima - 2016

Ukupni krediti komitentima Banke, na dan 31. decembar 2016. godine, iznose EUR 2.254 hiljada.

Plasmani stanovništvu su EUR 1.289 hiljada, a privredi EUR 965 hiljada.

Tabela 10.- Pregled plasmana Banke od 13.04.2016. - 31.12.2016. godine u 000 EUR

Vrsta plasmana	2016	% ucesca
Bilansne stavke		
Kredit i potraživanja od banaka	462	17%
Kratkoročni krediti	110	4%
Dugoročni krediti	1.567	58%
Dospjeli krediti	580	21%
Kamatna i druga potraživanja i vremenska razgraničenja	-3	0%
Ukupno bilansna izloženost kreditnom riziku	2.716	100%
Vanbilansne stavke		
Činidbene garancije	1	20%
Nepovučene kreditne linije	4	80%
Ukupno vanbilansna izloženost kreditnom riziku	5	100%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	2.721	

Banka je sa kreditnom aktivnošću počela u avgustu 2016.godine. najdominantnije je učešće dugoročnih kredita (58%) i to prije svega stambenih.

Tabela 11 - Pregled ukupne izloženosti po nosiocima na 31.12.2016.g. u 000 EUR

Vrsta plasmana	2016	% ucesca
Banke, nerezidenti	462	17%
Privredna društva u privatnom vlasništvu	728	27%
Preduzetnici	165	6%
Nevladine i druge neprofitne organizacije, rezidenti	70	3%
Fizička lica, rezidenti	1.291	48%
Ukupna izloženost kreditnom riziku	2.716	100%

U 2016.godini najviše odobrenih kredita odnosi se na kredite date stanovništvu.

5.3. Pasiva Banke na dan 31. decembar 2016.godine

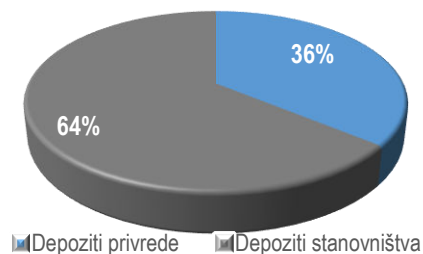
Tabela 12. - Pasiva Banke na dan 31.12.2016.godine u 000 EUR

PASIVA	31. decembra 2016.	31. decembra 2015.
OBAVEZE		
Depoziti banaka	0	0
Depoziti klijenata	668	0
Ostale obaveze	265	0
UKUPNE OBAVEZE	933	0
KAPITAL		
Akcijski kapital	11.980	0
Dobitak/(gubitak) tekuće godine	-1.227	0
UKUPAN KAPITAL	10.753	0
UKUPNI KAPITAL I OBAVEZE	11.686	0
VANBILANSNA EVIDENCIJA	2.204	0

U strukturi pasive ukupni depoziti komitenata, sa obračunatom neisplaćenom pripadajućom kamatom na 31. decembar 2016.godine, učestvuju sa svega 6% i iznose EUR 668 hiljada.

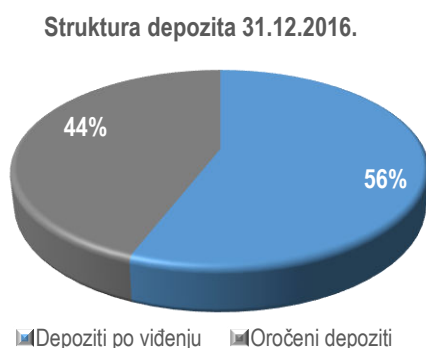
Grafikon 5.- Sektorska struktura depozita 31.12.2016.g.

Sektorska struktura depozita 31.12.2016.

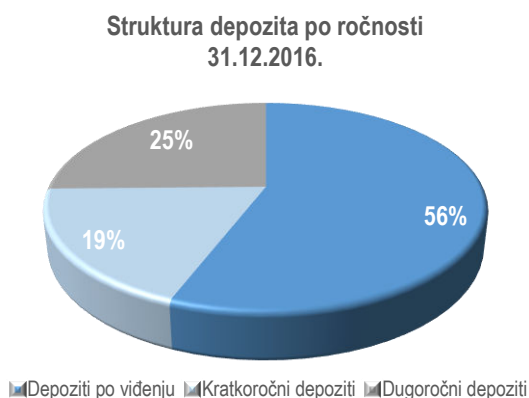
Sektorska struktura depozita na kraju 2016. godine, ukazuje da depoziti stanovništva čine 64% ukupne depozitne baze, odnosno EUR 428 hiljada. Depoziti privrede čine 36% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 240 hiljada.

Grafikon 6.- Struktura depozita 31.12.2016.g. po vrsti

Depoziti po viđenju na kraju 2016.godine iznose EUR 374 hiljada odnosno 56% ukupnih depozita, dok su oročeni depoziti EUR 295 hiljada odnosno 44% depozita Banke.

Grafikon 7.- Ročna struktura depozita 31.12.2016.g.

Ročna struktura depozita na kraju 2016. godine, ukazuje da dugoročni depoziti čine 25% ukupnih depozita, odnosno EUR 169 hiljada. Kratakoročni i depoziti po viđenju čine 75% ukupnih depozita Banke, odnosno EUR 499 hiljada.

5.4. Promjene na kapitalu u periodu 13.aprila do 31.decembra 2016. godine

Na dan 31. decembra 2016. godine akcijski kapital Banke čini 299.511.761 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrijednosti EUR 0,04.

Tabela 13 - Vlasnička struktura Banke na dan 31. decembra 2016. godine

Ime i prezime/naziv kompanije	31. decembar 2016.		
	broj akcija	Iznos u EUR	% učešća
Azmont Investments d.o.o., Herceg Novi	299.511.761	11.980.470,44	100,00%
	299.511.761	11.980.470,44	100,00%

U skladu sa propisima Centralne banke Crne Gore, Banka je obavezna da održava minimalan stepen adekvatnosti kapitala od 10%. Banka je dužna da obim svog poslovanja uskladi sa propisanim pokazateljima, odnosno da obim i strukturu svojih rizičnih plasmana uskladi sa Zakonom o bankama (Sl. list RCG" br. 17/08, 44/10, 40/11) i propisima Centralne banke Crne Gore.

Koeficijent solventnosti Banke je na dan 31. decembra 2016. godine iznosio 325,94%.

Na 31. decembar 2016. godine nivo sopstvenih sredstva Banke je iznad propisanog minimuma od EUR 5.000 hiljada i iznosi EUR 10.304 hiljade.

Zakon o bankama („Sl. list CG“ br. 17/2008, 44/2010 i 40/2011) definiše minimalni iznos novčanog kapitala banke u vrijednosti od EUR 5 miliona.

Na dan 31. decembra 2016. godine novčani kapital Banke je iznad propisanog minimuma.

Tabela 14.- Promjene na kapitalu Banke

Pozicija	Aksijski kapital	Neraspoređeni dobitak	UKUPNO
Stanje na dan 13.aprila 2016. godine	0	0	0
Uplata aksijskog kapitala	11.980	0	11.980
Gubitak tekuće godine	0	-1.227	-1.227
Stanje na dan 31.decembra 2016. godine	11.980	-1.227	10.753

5.5. Vanbilansna evidencija Banke

Vanbilansna evidencija banke na 31. decembar 2016.godine sastoji se od potencijalnih obaveza Banke i ostatka vanbilansa koji se odnosi na evidenciju primljenih kolaterala za kreditna potraživanja i potencijalne obaveze banke.

Tabela 15.- Vanbilansna evidencija Banke

U hiljadama EUR	31.dec 2016.	31.dec 2015.
Potencijalne obaveze Banke	5	0
Neopozive obaveze za davanje kredita	4	0
Izdate garancije	1	0
- Izdate činidbene garancije	1	0
Ostali vanbilans iz koga ne proizilaze obaveze	2.199	0
Kolateral po osnovu potraživanja	2.199	0
Ukupno	2.204	0

Vanbilansna izloženost Banke na 31.decembar 2016.godine je jako niska i iznosi EUR 5 hiljada, od čega EUR 4 hiljada (80%) predstavljaju odobreni neiskorišćeni krediti dok EUR 1 hiljada (20%) predstavljaju odobrene garancije.

Pored vanbilansne evidencije, u skladu sa Odlukom Centralne banke Crne Gore o minimalnim standardima za upravljanje kreditnim rizikom u bankama („Sl. list RCG“, br.22/12, 55/12 i 57/2013) potraživanja se iz bilansa banke prenose u internu evidenciju ako banka u postupku naplate potraživanja ocijeni da vrijednost potraživanja mjerena po amortizacionoj vrijednosti neće biti nadoknađena i da su ispunjeni uslovi za prestanak priznavanja finansijskog sredstva, što uključuje i sljedeće slučajeve:

- 1) za neobezbijedeno potraživanje:
 - kada je nad dužnikom otvoren stečajni postupak koji traje duže od jedne godine, ili
 - ako dužnik kasni sa plaćanjem duže od dvije godine;
- 2) za obezbijedeno potraživanje, kada dužnik kasni sa plaćanjem duže od četiri godine, odnosno ako banka u tom periodu nije primila nijednu uplatu od realizacije kolaterala.

U skladu sa važećom regulativom Banka na 31.decembar 2016.godine nema potraživanja koja su isknižena iz bilansne evidencije.

6. BILANS USPJEHA ZA 2016. GODINU

Tabela 16.- Bilans uspjeha

U hiljadama EUR:	2016.	2015.
Prihodi od kamata	28	0
Rashodi od kamata	-2	0
NETO PRIHODI OD KAMATA	27	0
Troškovi obezvrjeđenja	0	0
Prihodi od naknada i provizija	4	0
Rashodi naknada i provizija	-104	0
NETO PRIHODI OD NAKNADA	-100	0
Neto dobiti od kursnih razlika	0	0
Troškovi zaposlenih	-571	0
Opšti i administrativni troškovi	-464	0
Troškovi amortizacije	-102	0
Ostali rashodi	0	0
Ostali prihodi	0	0
OPERATIVNI PROFIT	-1.210	0
Porez na dobit	-17	0
NETO PROFIT	-1.227	0

6.1. Prihodi i rashodi od kamate

Tabela 17.- Prihodi i rashodi od kamata u 000 Eur-a

	2016	2015
Prihodi i rashodi kamata		
Prihodi od kamata		
Kredit:		
- privrednim društvima	3	0
- preduzetnicima	1	0
- fizičkim licima	12	0
	16	0
Kamate na hartije od vrijednosti koje se drže do dospelja	12	0
Ukupni prihodi od kamata	28	0
Rashodi kamata		
Depoziti:		
- fizičkim licima	1	0
	1	0
Ukupni rashodi kamata	1	0
Neto prihod od kamate	27	0

Iz pregleda prihoda od kamata može se uočiti da najveće učešće po nosiocima imaju prihodi od kamata fizičkih lica što je razumljivo imajući u vidu strukturu portfolija Banke.

6.2. Prihodi i rashodi od naknada

Tabela 18.- Prihodi i rashodi od naknada u 000 Eur-a

Prihodi i rashodi od naknada	2016	2015
Prihodi od naknada		
Naknade po kreditima	1	0
Naknade platnog prometa i e-banking	3	0
Ukupni prihodi od naknada	4	0
Rashodi naknada		
Naknade Centralnoj banci	16	0
Naknade za usluge međunarodnog platnog prometa	35	0
Naknade po osnovu premije za zaštitu depozita	50	0
Naknade za elektronsko bankarstvo	3	0
Ukupni rashodi naknada	104	0
Neto prihod od naknada	-100	0

Ostvareni prihodi od naknada u period od 13.aprila do 31.decembra 2016.godine su na niskom novou prevashodno zbog male baze klijenata na početku poslovanja Banke, nepostojanja kartičnog poslovanja i poslovanja sa inostranstvom.

Ostvareni rashodi od naknada su visoki jer većinom podrazumijevaju fiksne mjesečne naknade koje se ne baziraju na broju i iznosu transakcija, ali se najveći dio ostvarenog iznosa odnosi na jednokratne naknade koje se plaćaju u trerenutku osnivanja banke (Fond za zaštitu depozita, SWIFT i sl.).

6.3. Operativni rashodi

Tabela 19.- Operativni rashodi u 000 Eur-a

Operativni rashodi	2016
Troškovi zaposlenih	
Neto zarade	311
Porezi, prirezi i doprinosi na zarade	220
Ostale neto naknade zaposlenima	1
Ugovori o djelu (bruto)	9
Troškovi rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	24
Putni troškovi i dnevnice	4
Obuka zaposlenih	2
Ukupni troškovi zaposlenih	571
Ostali administrativni troškovi	
Troškovi zakupa	68
Troškovi eksternih kontrola	98
Troškovi obezbjeđenja	22
Reklamiranje i marketing	47
Advokatske usluge	29
Troškovi licenci i održavanja softvera	106
Konsultantske usluge	22
Troškovi električne energije i goriva i komunalnih usluga	8
Kancelarijski materijal	10
Troškovi komunikacionih mreža	10
Troškovi pretplata	4
Telefon	6
Članski doprinos udruženju banaka	8
Osiguranje	5
Troškovi reprezentacije	4
Čišćenje	8
Razni troškovi	9
Ukupni ostali administrativni troškovi	464
Troškovi amortizacije	102
Ukupno operativni rashodi	1.137

Operativni i ostali poslovni rashodi u 2016 iznose EUR 1.137 hiljada od čega EUR 571 hiljada odnosno 50% predstavlja troškove zaposlenih.

7. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Banka je u svome poslovanju izložena različitim rizicima od kojih su najznačajniji:

- kreditni rizik;
- tržišni rizik;
- rizik likvidnosti;
- operativni rizik.

Procedure za upravljanje rizicima su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike, da definišu odgovarajuće limite i kontrole za upravljanje rizicima, kao i da prate izloženost Banke pojedinim rizicima. Procedure za upravljanje rizicima su predmet redovne kontrole u cilju adekvatnog odgovora na nastale promjene na tržištu, proizvodima i uslugama.

Sektor upravljanja rizicima je odgovoran za praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima. Pored toga, praćenje izloženosti Banke pojedinim rizicima je u nadležnosti Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usljed neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Primarna izloženost Banke kreditnom riziku nastaje putem kredita i plasmana. Banka odobrava kredite u saglasnosti sa poslovnom politikom, usaglašavajući rokove dospijeca odobrenih kredita i politiku kamatnih stopa sa namjenom kredita i kreditnom sposobnošću dužnika.

Banka vrši rezervisanja za gubitke po osnovu obezvrjeđenja, a koji se odnose na gubitke nastale na dan bilansa stanja. Značajne promjene u privredi, odnosno stanju pojedinih privrednih grana koje čine osnov kreditnog portfolija Banke, mogle bi dovesti do gubitaka koji se razlikuju od gubitaka po osnovu kojih je izvršeno rezervisanje na dan izvještaja o finansijskom položaju. Stoga rukovodstvo Banke oprezno upravlja izloženošću kreditnom riziku.

Izloženost kreditnom riziku ispoljava se kao rizik finansijskog gubitka koji nastaje kao posljedica nemogućnosti dužnika da ispunji sve ugovorene obaveze prema Banci. Banka upravlja preuzetim kreditnim rizikom tako što određuje limite u odnosu na velike kredite, pojedinačne korisnike kredita i povezana lica. Pomenuti rizici se kontinuirano prate i predmet su stalne kontrole.

U skladu sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore, granska koncentracija kredita je predmet kontinuiranog praćenja.

Upravljanje izloženošću kreditnom riziku vrši se redovnom analizom sposobnosti korisnika kredita i potencijalnih korisnika kredita da otplaćuju obaveze po osnovu kamate i glavnice.

Preuzete i potencijalne obaveze po osnovu kredita

Primarna svrha ovih instrumenta je da se obezbijedi da sredstva budu dostupna klijentu u skladu sa zahtjevima. Garancije i aktivirani akreditivi predstavljaju neopozive garancije Banke da će izvršiti plaćanje u slučaju da klijent ne može da ispunji svoje obaveze prema trećim stranama, i stoga nose isti kreditni rizik kao i krediti. Dokumentarni i komercijalni akreditivi – koji predstavljaju pisanu izjavu o obavezi Banke preuzetom u ime klijenta, a kojom se trećem licu daje ovlaštenje da kod Banke vuče mjenice do iznosa dogovorenog posebnim uslovima – su obezbijedeni osnovnom isporukom robe na koju se odnose, te stoga, nose manji rizik nego direktna pozajmica.

Kreditni portfolio na kraju 2016.godine iznosi EUR 2.254 hiljada dok je vanbilansna izloženost EUR 5 hiljada, i sva potraživanja su klasifikovani na kraju godine u A kategoriju. Na kraju godine nije bilo obračunatog obezvrjeđenja na bilansne i vanbilansne izloženosti Banke.

Tržišni rizici

Banka je izložena tržišnim rizicima. Tržišni rizici se javljaju u slučaju otvorenih pozicija, a zbog promjene kamatnih stopa i promjene kursa valute.

Devizni rizik

Upravljanje deviznim rizikom je definisano Strategijom upravljanja rizicima i Politikom upravljanja rizikom kamatne stopa iz bankarske knjige i tržišnim rizicima. U ovim aktima je definisan način na koji banka identifikuje, mjeri, kontroliše i ublažava te nadzire devizni rizik. Mjerenje deviznog rizika se vrši primjenom GAP analize za devizni rizik,

dok je kontrola uspostavljena kroz sistem limitiranja dugih, kratkih i neto pozicija pojedinačno po valutama i agregatno posmatrano. Na dnevnoj osnovi sektor likvidnosti izvještava sektor upravljanja rizicima o iznosu i karakteru valutnih pozicija. Sektor upravljanja rizicima na mjesečnoj osnovi izvještava Komitet za upravljanje aktivom i pasivom o svim bitnim aspektima upravljanja deviznim rizikom.

Finansijska pozicija i novčani tokovi Banke su izloženi efektima promjena kursa valuta. Izloženost deviznom riziku se redovno prati putem usklađivanja sa limitima propisanim od strane Centralne banke Crne Gore.

Izloženost Banke riziku od promjena kursa valuta na 31. decembar 2016. godine je bila niska jer je saldo gotovine u stranoj valuti bio na niskom nivou (protivvrijednost EUR 5 hiljada).

Rizik od promjene kamatnih stopa

Rizik od promjene kamatnih stopa predstavlja rizik da će budući novčani tokovi finansijskog instrumenta biti podložni oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Kamatni rizik fer vrijednosti predstavlja rizik da će vrijednost finansijskog instrumenta biti podložna oscilacijama usljed promjenljivih kamatnih stopa na tržištu. Banka je izložena efektima promjene važećih kamatnih stopa na tržištu i to po osnovu rizika od promjene kamatnih stopa na novčane tokove. Kao posljedica takvih promjena može doći do povećanja kamatnih marži, međutim, one mogu umanjiti dobit ili dovesti do gubitka u slučaju neočekivanih kretanja. Kamatne stope se zasnivaju na tržišnim stopama tako da Banka redovno vrši ponovno određivanje cijena.

Naredna tabela prikazuje kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke na dan 31. decembra 2016. godine:

Tabela 20 - Kamatonosna i nekamatonosna sredstva i obaveze Banke

U hiljadama EUR	Kamatonosno	Nekamatonosno	Ukupno
SREDSTVA			
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	15	5.935	5.950
Kredit i potraživanja od klijenata	2.254	0	2.254
Investicione hartije od vrijednosti	2.400	11	2.411
Ukupna sredstva	4.669	5.946	10.615
OBAVEZE			
Depoziti klijenata	668	0	668
Ukupno obaveze	668	0	668
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:	4.001	5.946	9.947

Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 21 – Rizik od promjene kamatnih stopa

Kamatno osjetljiva aktiva u 000 EUR

Kamatonosne hartije od vrijednosti	400	-	-	-	2.000	2.400
Kredit i potraživanja od klijenata	171	289	217	102	1.475	2.254
Ukupno	571	289	217	102	3.475	4.654
% od ukupne kamatonosne aktive	12,27%	6,21%	4,66%	2,19%	74,67%	100,00%
Kamatno osjetljiva pasiva						
Kamatonosni depoziti klijenata	375	67	48	167	11	668
Ukupno	375	67	48	167	11	668
% od ukupne kamatonosnih Obaveza	56,14%	10,03%	7,19%	25,00%	1,65%	100,00%
Izloženost riziku od promjene kamatnih stopa:						
- 31. decembra 2016.	196	222	169	-65	3.464	3.986
Kumulativni GAP:						
- 31. decembra 2016.	196	418	587	522	3.986	

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja rizik da Banka neće moći obezbijediti dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospelosti, ili rizik da će Banka za izmirivanje dospjelih obaveza morati obezbjeđivati novčana sredstva po razumnoj cijeni i blagovremeno.

Usklađenost i kontrolisana neusklađenost dospjeća i kamatnih stopa po osnovu sredstava i obaveza su od velikog značaja za rukovodstvo Banke. Nije uobičajeno da Banka ima kompletno usklađenu poziciju, budući da poslovne transakcije često imaju neodređen rok dospjeća i da su različitih vrsta. Neusklađena pozicija potencijalno povećava profitabilnost, ali i povećava rizik od gubitka.

Dospjeća sredstava i obaveza i sposobnost Banke da po prihvatljivim troškovima obezbijedi izvore sredstava po dospjeću obaveza, važan su činilac u procjeni likvidnosti Banke i njene izloženosti promjenama kamatnih stopa i kurseva.

Potrebe za likvidnošću za pokrivanje garancija i preuzetih obaveza su jako niske na kraju 2016.godine (EUR 4 hiljade).

Na dan 31.decembra 2016. godine Banka je upravljala rizikom likvidnosti u skladu sa usvojenom Strategijom upravljanja rizicima. Za mjerenje rizika likvidnosti Banka koristi GAP analizu. Pored dnevnog praćenja rizik likvidnosti se prati na desetodnevnoj i mjesečnoj osnovi kroz sistem izvještavanja supervizora i Komiteta za upravljanje aktivom i pasivom.

Po metodologiji CBCG za pokazatelj likvidnosti uzima se odnos potraživanja, likvidnih sredstava (gotovina, žiro račun, čekovi, sredstva na računima kod domaćih banaka, sredstva kod agenata platnog prometa, sredstva na računima kod ino banaka - depoziti po viđenju i obavezna rezerva) i dospjele obaveze (obaveze po primljenim kreditima, obaveze po kamatama i naknadama, obaveze po oročenim depozitima, 30% depozita po viđenju, 10% odobrenih a neiskorištenih neopozivih kreditnih obligacija - kreditne linije, ostale dospjele obaveze.

Obračun dnevnog pokazatelja likvidnosti na 31.decembar 2016.godine je prikazan u narednoj tabeli:

Tabela 22 – Pokazatelj likvidnosti 31.decembar 2016

R.br.	OPIS	IZNOS u 000 EUR
I	Likvidna sredstva/potraživanja	5.934
1.	Gotovina	263
2.	Sredstva na računu za poravnanje kod Centralne banke	5.180
3.	Ostala novčana potraživanja	0
4.	Sredstva na računima kod domaćih banaka (depoziti po viđenju)	0
5.	Sredstva kod agenata platnog prometa	0
6.	Sredstva na računima kod inobanaka (depoziti po viđenju)	462
7.	Obavezna rezerva kod CBCG (shodno važećoj odluci)	30
II	Dospjele obaveze za kredite i pozajmice	335
1.	Dospjele obaveze po primljenim kreditima	0
2.	Dospjele obaveze po kamatama i naknadama	0
3.	Dospjele obaveze po oročenim depozitima	0
4.	30% Depozita po vidjenju	112
5.	10% Odobrene a neiskorišćene, neopozive kreditne obligacije (kreditne linije)	0
6.	Ostale dospjele obaveze	223
	SUFICIT / DEFICIT (I - II)	5.599
	Pokazatelj likvidnosti (I / II)	17,70

Banka je izložena dnevnim zahtjevima za povlačenje sredstava od strane komitenata, koji utiču na raspoloživa novčana sredstva sa tekućih računa i depozita. Banka nema potrebu da održava nivo novčanih sredstva da bi izašla u susret

svim potencijalnim zahtjevima, procjenjujući da se minimalni nivo reinvestiranja dospjelih sredstava može sa sigurnošću predviđeti.

Ostali pokazatelji likvidnosti banke po kvartalima od osnivanja Banke su dati u tabeli:

Tabela 23 – Pokazatelji likvidnosti

Opis	31.12.2016	30.9.2016	30.6.2016
Likvidna aktiva	5.950	10.269	11.155
Ukupna aktiva	11.686	11.758	12.135
Kratkoročne obaveze	374	152	95
Likvidna aktiva / ukupna aktiva	50,92%	87,33%	91,92%
Likvidna aktiva / kratkorocne obaveze	1590,91%	6755,92%	11742,11%
Koeficijent dnevne likvidnosti	17,70	54,22	38,08
Odnos bruto kredita i depozita	337,43	17,06	0,00

Ročna usklađenost finansijske aktive i finansijskih obaveza po preostalom ugovorenom roku dospjeća sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine prikazana je u pregledu koji slijedi:

Tabela 24 – Ročna uskladenost

U hiljadama EUR	Do mjesec dana	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 do 6 mjeseci	Od 6 do 12 mjeseci	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Finansijska aktiva							
Novčana sredstva i računi depozita kod centralnih banaka	5.488	-	-	-	-	-	5.488
Kredit i potraživanja od banaka	462	-	-	-	-	-	462
Kredit i potraživanja od klijenata	171	289	217	102	590	885	2.254
Hartije od vrijednosti koje se drže do dospjeća	400	-	-	11	2.000	-	2.411
Ukupno	6.521	289	217	113	2.590	885	10.615
Finansijske obaveze							
Depoziti klijenata i banaka	375	67	48	167	11	-	668
Ostale dospjele obaveze	145	78	-	-	17	-	240
Ukupno	520	145	48	167	28	-	908
Ročna neusklađenost							
- 31. decembra 2016. godine	6.001	144	169	-54	2.562	885	9.707
Kumulativni GAP:							
- 31. decembra 2016. godine	6.001	6.145	6.314	6.260	8.822	9.707	
% od ukupnog izvora sredstva							
- 31. decembra 2016. godine	661,70%	677,60%	696,30%	690,30%	972,80%	1070,30%	

Operativni rizik

Upravljanje operativnim rizikom u Banci je uvijek nije interno regulisano. Banka trenutno radi na pripremi Procedure za upravljanje operativnim rizicima, gdje je precizno definisan način identifikacije, ocjenjivanja i savladavanja, odnosno praćenje, upravljanje i davanje prijedloga mjera za otklanjanje izloženosti i posljedica nastalih po osnovu izloženosti operativnim rizicima.

Banka će u 2017. godini raditi na uspostavljanju sistema za upravljanje operativnim rizikom. Mjerenje, odnosno procjena operativnog rizika vršiće se kroz kvantitativnu i/ili kvalitativnu procjenu idenifikovanog operativnog rizika. Pri tome, Banka će vršiti identifikaciju operativnih rizika, klasifikujući ih prema prioritetu mjerenjem mogućeg finansijskog uticaja i učestalosti događaja koji mogu da prouzrokuju gubitke.

U cilju što efikasnijeg upravljanja operativnim rizikom Banka će kreirati interni model, putem kojeg će Organizacione jedinice biti obavezne da dostavljaju izvještaje o nastalim štetnim događajima i identifikovanim operativnim rizicima za period izvještavanja.

U postupku identifikacije izvora operativnog rizika, Banka će naročito voditi računa da identifikuje rizike koji proizilaze iz:

- neadekvatnog informacionog i drugih sistema u Banci;
- prekida u poslovanju i kvara sistema (na primjer: kvarovi vezani za informacionu tehnologiju, telekomunikacioni problemi, prekidi u radu i sl.);
- nemogućnosti adekvatnog integrisanja ili održivosti informacionih i drugih sistema, u slučaju statusnih promjena Banke;
- protivpravnog i neadekvatnog postupanja zaposlenih u banci, kao što su pokusaji pronevjera, pranja novca, neovlašćeni pristup računima klijenata, zloupotreba povjerljivih informacija, davanje lažnih ili pogrešnih informacija o stanju banke, neažurnost u izvršavanju poslova, greške pri unosu podataka, nepridržavanje dobrih poslovnih praksi u radu i sl.;
- angažovanja lica izvan Banke za obavljanje poslova za Banku;
- radnji, odnosno nečinjenja koja mogu uzrokovati sudske i druge sporove protiv Banke (pravni rizik);
- spoljnih protivpravnih radnji, kao što su krađa, neovlašćeni prenos sredstava, neovlašćeno ulaženje u bazu podataka, nezakonito pribavljanje dokumenata Banke i sl.;
- događaja koji se ne mogu predvidjeti, kao što su elementarne i druge nepogode, terorizam i sl.

Evidencija događaja podrazumijeva sistematsko prikupljanje i analizu podataka o operativnim rizicima u poslovanju Banke koji su doveli do gubitaka.

Shodno planu unapređenja sistema upravljanja operativnim rizikom Banka će u narednom periodu:

- raditi na unapređenju modela za identifikaciju operativnih rizika i prikupljanja podataka o štetnim događajima koji su nastali kao posljedica operativnog rizika;
- izvršiti obuku zaposlenih u cilju efikasnijeg upravljanja operativnim rizikom u Banci.

8. ADEKVATNOST KAPITALA

Sopstvena sredstva

Banka je dužna da javno objelodani informacije i podatke koji se odnose na iznos sopstvenih sredstava, i to:

- 1) sažete informacije koje sadrže glavne karakteristike svih stavki koje se uključuju u izračunavanje sopstvenih sredstava i njegovih elemenata;
- 2) iznos osnovnog kapitala, uz posebno javno objelodanjivanje svih stavki koje se uključuju u osnovni kapital i odbačnih stavki;
- 3) ukupni iznos dopunskog kapitala;
- 4) odbačne stavke od osnovnog i dopunskog kapitala, i
- 5) ukupna sopstvena sredstva, umanjena za odbačne stavke.

Tabela 25 – Pregled sopstvenih sredstava za 2016. godinu

		u 000 Eur
		31.12.2016
I	Osnovni elementi sopstvenih sredstava	11.980
	<i>Uplaćeni akcionarski kapital</i>	<i>11.980</i>
II	Odbačne stavke pri izračunu osnovnog kapitala	1.676
	<i>Gubitak iz prethodnih godina</i>	<i>0</i>
	<i>Gubitak iz tekuće godine</i>	<i>1.227</i>
	<i>Nematerijalna imovina</i>	<i>449</i>
	<i>Pozitivna razlika između iznosa obračunatih rezervacija za potencijalne gubitke i zbira iznosa ispravke vrijednosti za stavke bilansne aktive i rezervisanja za vanbilansne stavke</i>	<i>0</i>
III(I-II)	Osnovni kapital	10.304

Na dan 31. decembar 2016. godine, odbačne stavke koje umanjuju sopstvena sredstva Banke odnose se na:

- Ostvareni gubitak u 2016. godini od EUR 1.227 hiljada,
- Knjigovodstvena vrijednost nematerijalnih sredstava Banke na 31. decembar 2016. godine u iznosu od EUR 449 hiljada.

Na dan 31. decembar 2016. godine banka nije imala kredita u kašnjenju preko 30 dana. Kvalitet kreditnog portfolija na ovaj dan je bio zadovoljavajući i nije bilo obračuna ispravke vrijednosti niti rezervacija. Stoga nije bilo nedostajućih rezervi koje se obračunavaju u skladu sa važećom regulativom na pojedinačne izloženosti Banke kreditnom riziku (odbitna stavka od kapitala).

Rizikom ponderisana bilansna i vanbilansna aktiva, formirana u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, na dan 31. decembar 2016. godine iznosi EUR 2.467 hiljada.

Koeficijent solventnosti računa se stavljanjem u odnosu sopstvenih sredstava i rizikom ponderisane bilansne i vanbilansne aktive.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banaka, a koja je u primjeni na dan 31. decembar 2016. godine, Banka je obavezna da održava minimalni koeficijent solventnosti od 10%.

Koeficijent solventnosti banke na dan 31.12.2016. godine iznosi **325,94%** i iznad je zakonom propisanog limita od 10%.